

BIJLAGE 1: OVERZICHT PARKEERNORMEN

Algemeen

- Het aandeel 'bezoekers' is in de parkeernorm verwerkt. Dit aandeel wordt apart genoemd omdat bezoekers in de praktijk vaak op andere locaties parkeren dan werknemers en/of bewoners. Indien helder is dat de bezoekersnorm beduidend hoger ligt, dient hier in de berekening van de parkeereis onderbouwd rekening mee gehouden te worden.
- BVO = bruto vloeroppervlakte; 100 m² bvo = 60 – 80 m² vvo (verkoop (netto) vloeroppervlak)

Parkeernormen 'Wonen'

Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwe kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Vrijstaand	1,6	1,7	2,0	2,0	woning	0,3
2 onder 1 kap klein	1,6	1,6	1,7	1,8	woning	0,3
2 onder 1 kap groot	1,6	1,6	1,8	1,9	woning	0,3
Tussen/hoekwoning	1,6	1,6	1,7	1,7	woning	0,3
Appartement klein	1,6	1,6	1,4	1,5	woning	0,3
Appartement groot	1,6	1,6	1,8	1,9	woning	0,3
Serviceflat/aanleun- woning	0,8	0,9	0,9	1,0	woning	0,3
Kamerverhuur	0,3	0,3	0,4	0,6	kamer	0,2

Toelichting:

- 2 onder 1 kap klein: deze norm geldt voor tweekappers op een perceel tot 275 m².
- 2 onder 1 kap groot: deze norm geldt voor tweekappers op een perceel vanaf 275 m².
- Appartement klein: appartementen met een woonoppervlak tot 150 m².
- Appartement groot: appartementen met een woonoppervlak vanaf 150 m².
- Serviceflat/aanleunwoning: woning die aangepast is voor ouderen of personen met een fysieke of psychische beperking. Bijvoorbeeld groepswonen, vervangend tehuis. Gebruikers zijn redelijk mobiel.

Parkeernormen 'Werken'

Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Kantoor (zonder baliefunctie)	1,3	1,7	1,8	2,3	100 m ² bvo	5 %
Commerciële dienstverlening	1,8	2,1	2,6	3,3	100 m ² bvo	20 %
Arbeidsintensieve/ bezoekersextensieve bedrijvigheid	1,3	1,7	2,1	2,1	100 m ² bvo	5 %
Arbeidsextensieve/ bezoekersextensieve bedrijvigheid	0,4	0,6	0,8	0,8	100 m ² bvo	5 %
Bedrijfsverzamelgebouw	1,0	1,3	1,6	1,7	100 m ² bvo	

Toelichting:

- Kantoor: Het betreft een kantoorfunctie zonder baliefunctie. Bezoekers zullen dergelijke functies niet of nauwelijks aandoen. Hierbij moet met name gedacht worden aan zakelijke dienstverlening en administratieve dienstverlening.
- Commerciële dienstverlening: Het betreft een kantoorfunctie met een baliefunctie.
- Arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid: het betreft bedrijven met relatief veel werknemers en relatief weinig bezoekers. Voorbeelden zijn industrie, laboratoria of werkplaatsen.
- Arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid: het betreft bedrijven die zowel relatief weinig werknemers als relatief weinig bezoekers trekken. Voorbeelden zijn loodsen, opslag en transportbedrijven.
- Bedrijfsverzamelgebouw: Dit betreft een mix van kantoren (zonder balie) en bedrijvigheid. Het aandeel bezoekers is relatief laag. Het betreft hier alleen bedrijfspanden die een gelijkwaardige mix van kantoren (zonder baliefunctie), arbeidsintensieve en arbeidsextensieve bedrijvigheid kennen. Indien een groot aandeel bezoekers verwacht wordt, is de functie commerciële dienstverlening meer passend.
- Deze parkeernormen zijn alleen voor het autoverkeer, dus exclusief parkeerplaatsen voor vrachtverkeer.

Parkeernormen 'Winkelen en boodschappen'

Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Buurtsupermarkt	0,9	1,7	2,5	n.v.t.	100 m ² bvo	89 %
Discount- supermarkt	2,3	3,9	5,5	n.v.t.	100 m ² bvo	96 %
Fullservice supermarkt	2,4	3,4	4,2	n.v.t.	100 m ² bvo	93 %
Grote supermarkt	5,0	5,9	6,7	n.v.t.	100 m ² bvo	84 %
Groothandel in levensmiddelen	n.v.t.	5,4	5,4	n.v.t.	100 m ² bvo	80 %
Detailhandel: Hoofdwinkel- centrum	2,8	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	100 m ² bvo	82 %
Detailhandel: Wijk- en buurtcentrum	n.v.t.	2,1	2,7	n.v.t.	100 m ² bvo	72 %
Kringloopwinkel	n.v.t.	1,0	1,6	2,0	100 m ² bvo	89 %
Bruin- en witgoedzaken	3,2	5,1	7,1	8,5	100 m ² bvo	92 %
Woonwarenhuis (zeer groot)	n.v.t.	n.v.t.	4,3	4,4	100 m ² bvo	95 %
Woonwarenhuis/ woonwinkel	1,0	1,4	1,6	1,7	100 m ² bvo	91 %
Bouwmarkt	n.v.t.	1,6	2,1	2,2	100 m ² bvo	87 %
Outletcentrum	n.v.t.	8,2	9,1	9,4	100 m ² bvo	94 %
Tuincentrum	n.v.t.	2,0	2,3	2,6	100 m ² bvo	89 %
Groencentrum	n.v.t.	2,0	2,3	2,6	100 m ² bvo	89 %

Toelichting:

- Buurtsupermarkt: een supermarkt met een winkelvloeroppervlak kleiner dan 600 m² vwo, die een beperkt verzorgingsgebied kent.
- Discountsupermarkt: een supermarkt die zich kenmerkt door een relatief laag prijsniveau, waarbij het serviceniveau laag is en het assortiment beperkt.
- Fullservice supermarkt: Een supermarkt die zich kenmerkt door een goed serviceniveau.
- Grote supermarkt: een supermarkt met een winkelvloeroppervlak groter dan 2.500 m² vwo. Deze supermarkten hebben een uitgebreid assortiment.
- Groothandel in levensmiddelen: over het algemeen betreft het hier grootschalige detailhandelsvestigingen op bedrijventerreinen.
- Hoofdwinkelcentrum: alleen voor detailhandel (uitgezonderd supermarktfuncties in het centrum van Best.
- Wijk- en buurtcentrum: ondersteunende winkelgebieden, voornamelijk voor doelgerichte boodschappen. Hierbij wordt in deze nota alle detailhandel buiten het centrum bedoeld die niet onder een andere categorie valt.
- Bruin- en witgoedzaken: het betreft hier detailhandel voor o.a. wasmachines, koelkasten, tv's en media-apparatuur. Het gaat hier over het algemeen om grootschalige, volumineuze vestigingen.
- Woonwarenhuis (zeer groot): voor woonwarenhuis boven de 25.000 m² bvo.
- Woonwarenhuis/woonwinkel: voor woonwarenhuis tot 25.000 m² bvo.

- Onder woonwarenhuis dienen detailhandelszaken die een breed assortiment voeren als het gaat het inrichten van woningen. Het gaat hierbij op bijvoorbeeld meubels, verf, behang, accessoires en verlichting.
- Bouwmarkt: een winkel waar in hoofdzaak bouwmaterialen aan particulieren worden verkocht.
- Outletcentrum: een outletcentrum is een verzameling van meerdere detailhandelsvestigingen op korte afstand van elkaar, die zich profileert met lagere prijzen dan standaard winkels.
- Tuincentrum: tuincentra zijn detailhandelscentra (boven 1.000 m² wvo). Er worden tuinbenodigdheden verkocht, maar ook aanverwante artikelen.
- Groencentrum: groencentra zijn kleinere tuincentra (tot 1.000 m² wvo). Over het algemeen is de buitenruimte ook verkoopruimte.
- Indien functies gebruik maken van een drive-in, is het uitgangspunt dat deze drive-in wat parkeren betreft zelfvoorzienend is.

Parkeernormen 'Sport, cultuur en ontspanning'

Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Bibliotheek	0,2	0,5	0,9	1,1	100 m ² bvo	
Museum	0,5	0,7	1,0	1,0	100 m ² bvo	95 %
Bioscoop	2,2	7,0	10,2	12,7	100 m ² bvo	94 %
Theater/ schouwburg	5,9	6,5	8,3	10,5	100 m ² bvo	87 %
Casino	5,2	5,6	6,0	7,5	100 m ² bvo	86 %
Bowlingcentrum	1,1	1,8	2,3	2,3	bowling- baan	89 %
Biljart-/ snookercentrum	0,6	0,9	1,1	1,5	tafel	87 %
Dansstudio	1,1	3,4	5,0	6,9	100 m ² bvo	93 %
Fitnessstudio/ sportschool	0,9	2,9	4,3	6,0	100 m ² bvo	87 %
Fitnesscentrum	1,2	4,0	5,8	6,9	100 m ² bvo	90 %
Wellnesscentrum	n.v.t	n.v.t	8,8	9,8	100 m ² bvo	99 %
Sauna/hammam	2,0	4,1	6,2	6,8	100 m ² bvo	99 %
Sporthal	1,8	2,4	3,1	3,7	100 m ² bvo	96 %
Sportzaal	1,4	2,2	3,0	3,8	100 m ² bvo	94 %
Tennishal	0,4	0,5	0,6	0,6	100 m ² bvo	87 %
Squashhal	1,7	2,5	2,8	3,3	100 m ² bvo	84 %
Zwembad overdekt	n.v.t.	9,7	10,5	12,3	100 m ² bassin	97 %
Zwembad openlucht	n.v.t.	9,1	11,9	14,8	100 m ² bassin	99 %
Sportveld	27	27	27	27	Ha. Netto terrein	95%
Stadion	0,04	0,04	0,04	n.v.t.	zitplaats	99 %
Kunstijsbaan (kleiner dan 400 meter)	1,0	1,3	1,6	1,8	100 m ² bvo	98 %
Kunstijsbaan (400 meter)	n.v.t.	2,0	2,3	2,5	100 m ² bvo	98 %
Jachthaven	0,5	0,5	0,5	0,5	Ligplaats	
Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers

Golfoefencentrum	n.v.t.	n.v.t.	49,1	54,2	centrum	93 %
Golfbaan (18 holes)	n.v.t.	n.v.t.	86	108,3	18 holes, 60 ha	98 %
Indoorspeeltuin (gemiddeld en kleiner)	0,6	1,4	2,2	2,6	100 m ² bvo	97 %
Indoorspeeltuin (groot)	1,2	2,1	3,1	3,6	100 m ² bvo	98 %
Indoorspeeltuin (zeer groot)	2,4	3,4	4,3	4,9	100 m ² bvo	98 %
Manege	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,3	box	90 %
Dierenpark	4,0	4,0	4,0	4,0	ha. netto terrein	99 %
Attractie- pretpark en	4,0	4,0	4,0	4,0	ha. netto terrein	99 %
Volkstuin	n.v.t.	1,1	1,2	1,3	10 tuinen	100 %

Toelichting:

- Museum: het CROW kent geen norm voor een museum in het buitengebied. In Best komen echter wel musea in het buitengebied voor. De norm is overgenomen van het 'rest bebouwde kom gebied'.
- Bowlingcentrum: dit betreft een voorziening waar de hoofdactiviteit bowlen is. Het betreft dus niet de reactieve bowlingfaciliteiten bij campings, hotels en dergelijke.
- Fitnessstudio/sportschool: sportvoorziening, waar voor het grote deel alleen gebruik gemaakt wordt van fitnessapparaten.
- Fitnesscentrum: grote multifunctionele centra (groter dan 1.500 m² bvo), die een breed pakket aan activiteiten aanbieden die in hoofdzaak gericht zijn op de sportfunctie (voorbeelden zijn spinning, aerobics, krachttraining en eventueel met ondergeschikte wellnessvoorzieningen).
- Wellnesscentrum: hier wordt bedoeld op de grotere zelfstandige sanus's, thermen en kuurcentra (dus niet op voorzieningen bij hotels e.d.). Het verzorgingsgebied van de wellnesscentra is over minimaal regionaal.
- Kunstijsbaan: bij de parkeernorm voor een kunstijsbaan wordt uitgegaan van een sobere semi-verdekt of overdekte 400 meter kunstijsbaan, waar wel wedstrijden op georganiseerd kunnen worden. Uitgangspunt is dat er geen grootschalige tribunes of andere extra's zijn.
- Golfoefencentrum: uitgaande van een omvang van ca. 6 ha. Een golfoefencentrum kan gecombineerd worden met een golfbaan.
- Golfbaan: uitgegaan is van een 18 holes golfbaan van ca. 60 – 70 ha. groot.
- Indoorspeeltuin: Indoorspeeltuinen zijn zelfstandig functionerende speelgelegenheden voor kinderen tussen de 2 en 12 jaar oud, die qua grootte, aard en prijs vallen tussen een wijkspeeltuin en een attractiepark. De parkeernormen zijn afhankelijk van de grootte en daarmee het (regionale) bereik van een dergelijke voorziening. Gemiddeld variëren de afmetingen van 1.500 m² bvo tot 3.500 m² bvo.

Parkeernormen 'Horeca en (verblijfsrecreatie)'

Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Camping	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,1	standplaats	90 %
Bungalowpark	n.v.t.	n.v.t.	1,6	2,0	bungalow	91 %
Bed & Breakfast	0,5	0,5	0,5	0,5	gastenkamer	
1* hotel	0,3	0,7	2,3	4,4	10 kamers	77 %
2* hotel	1,1	2,0	3,8	6,0	10 kamers	80 %
3* hotel	1,6	2,8	4,5	6,3	10 kamers	77 %
4* hotel	2,9	4,6	6,7	8,5	10 kamers	73 %
5* hotel	4,5	7,1	9,8	11,8	10 kamers	65 %
Café/bar/ cafeteria	4,0	4,0	5,0	n.v.t.	100 m ² bvo	90 %
Restaurant	8,0	8,0	12,0	n.v.t.	100 m ² bvo	80 %
Discotheek	4,9	11,9	18,8	18,8	100 m ² bvo	99 %
Evenementenhal/ beursgebouw/ congresgebouw	4,0	5,0	6,0	n.v.t.	100 m ² bvo	99 %

Toelichting:

- Camping: De parkeernorm voor een camping is exclusief 10 % voor gasten van bezoekers.
- Bed & Breakfast: een kleinschalige overnachtings- en verblijfsaccomodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt binnen bestaande gebouwen. Een bed & breakfast is gevestigd in een woonhuis of bijgebouw en wordt gerund door (een) bewoner(s) van het betreffende huis. De bed & breakfast voorziening is ondergeschikt aan de woonfunctie.
- Omdat een bed & breakfast ondergeschikt is aan de woonfunctie vindt er alleen een parkeertoets plaats, indien meer dan één gastenkamer is en/of wanneer de bed & breakfast voorziening in een garage of ander bijgebouw bedoeld voor het stallen van motorvoertuigen wordt gezet. In de andere gevallen geldt alleen de parkeernorm voor de hoofdfunctie 'wonen'.

Parkeernormen 'Gezondheidszorg en (sociale) voorzieningen'

Functie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Huisartsenpraktijk	1,8	2,2	2,7	3,0	behandelkamer	57 %
Apotheek	2,0	2,5	2,9	n.v.t.	apothek	45 %
Fysiotherapie- praktijk	1,0	1,2	1,5	1,7	behandelkamer	57 %
Consultatiebureau	1,1	1,3	1,6	1,9	behandelkamer	50 %
Consultatiebureau voor ouderen	1,2	1,5	1,8	2,1	behandelkamer	38 %
Tandartsenpraktijk	1,3	1,7	2,1	2,4	behandelkamer	47 %
Gezondheids- centrum	1,3	1,6	1,9	2,2	behandelkamer	55 %
Ziekenhuis	1,3	1,5	1,6	1,9	100 m ² bvo	29 %
Crematorium	n.v.t.	n.v.t.	25,1	25,1	(deels) gelijktijdige plechtigheid	99 %
Begraafplaats	n.v.t.	n.v.t.	26,6	26,6	(deels) gelijktijdige plechtigheid	97 %
Penitentiaire inrichting	1,4	1,9	3,0	3,4	10 cellen	37 %
Religiegebouw	0,1	0,1	0,1	n.v.t.	zitplaats	
Verpleeg- en verzorgingstehuis	0,5	0,5	0,5	n.v.t.	wooneenheid	60 %
Hospice	0,5	0,5	0,5	n.v.t.	wooneenheid	60 %

Toelichting:

- Gezondheidscentrum: dit betreft een locatie waar verschillende gezondheidsinstellingen onder een dak gevestigd zijn. Vaak zijn dit huisartsen, fysiotherapeuten, verloskundigen en/of een consultatiebureau.
- Ziekenhuis: de norm betreft een gemiddeld ziekenhuis. Voor een gedetailleerde parkeernorm wordt verwezen naar CROW publicatie 317.
- Het CROW maakt bij het bepalen van haar parkeerkencijfers onderscheid naar diverse functies. De functie 'hospice' is niet als specifieke functie omschreven. Ook in de nieuwe CROW-publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' (nr. 317, oktober 2012) komt de functie hospice niet voor.
- Hospice: Conform een uitspraak van de ABRvS van 29 september 2010 is in de zaak 'Middenbeemster' (LJN: BN8549) is voor het parkeren bij een hospice de parkeernorm van de functie 'verpleeg/verzorgingstehuis' overgenomen.

Parkeernormen 'Onderwijs'

Funcctie	Centrum	Schil/- Overloop- gebied	Rest bebouwde kom	Buiten- gebied	Eenheid (Aantal pp/...)	Aandeel bezoekers
Kinderdagverblijf (crèche)	0,9	1,1	1,3	1,4	100 m ² bvo	
Basisonderwijs	0,5	0,5	0,5	0,5	leslokaal	
Middelbare school	2,7	3,5	3,9	3,9	100 leerlingen	
ROC	3,7	4,4	4,8	4,9	100 leerlingen	
Hogeschool	7,3	8,0	8,7	8,9	100 studenten	
Universiteit	11,2	13,2	14,5	14,8	100 studenten	
Avondonderwijs	3,5	4,6	5,8	9,5	10 studenten	

Toelichting:

- Kinderdagverblijf, Basisonderwijs: beide parkeernormen zijn exclusief kiss & ride. Voor berekening van de parkeernorm voor kiss & ride wordt verwezen naar de rekentool 'Verkeersgeneratie en parkeren' op www.crow.nl.

BIJLAGE 2: OVERZICHT AANWEZIGHEIDSPERCENTAGES

Om dubbelgebruik toe te kunnen passen wordt over de gehele week bekeken wat de parkeerdruk is, omdat niet alle functies op hetzelfde moment hun piekmoment kennen. Bij het vaststellen van de parkeereis wordt het piekmoment als maatgevend gezien.

De aanwezigheidspercentages zijn gebaseerd op de CROW-richtlijnen, met uitzondering van de 'koopavond' en 'werkdagnacht'. Uit eerder onderzoek blijkt namelijk dat de koopavond in winkelgebieden in Best niet tot een piekmoment leidt. De koopavond wordt daarom beschouwd als een reguliere 'werkdag avond'. In de praktijk zal ook de 'werkdagnacht' niet tot het piekmoment leiden. Het is wel het moment waarom alle bewoners aanwezig zijn.

Functie	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Wonen bewoners: vrijstaand, 2 onder 1 kap, tussen/hoekwoning, appartement, serviceflat/aanleunwoning, kamerverhuur	50	50	90	60	80	70
Wonen bezoekers: vrijstaand, 2 onder 1 kap, tussen/hoekwoning, appartement, serviceflat/aanleunwoning, kamerverhuur	10	20	80	60	100	70
Kantoor (zonder baliefunctie)	100	100	5	0	0	0
(Commerciële) dienstverlening	100	100	5	0	0	0
Bedrijven: arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid en arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid, bedrijfsverzamelgebouw	100	100	5	0	0	0
Supermarkt: buurtsupermarkt, discountsupermarkt, fullservice supermarkt, grote supermarkt	30	60	40	100	40	30
Groothandel in levensmiddelen	30	60	70	100	0	0
Winkelcentrum (detailhandel): hoofdwinkelcentrum, wijk- en buurtwinkelcentrum	30	60	20	100	0	10
Diverse detailhandel: kringloopwinkel, bruin- en witgoedzaken, woonwarenhuis/woonwinkel, bouwmarkt, outletcentrum, tuincentra en groencentrum	30	60	70	100	0	30
Bibliotheek	30	60	100	0	0	0

Functie	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Museum	20	45	0	100	0	90
Cultuur: theater/schouwburg, casino, bowlingcentrum, biljart- /snookercentrum	5	25	90	40	100	40
Sport binnen: dansstudio, fitnessstudio/sportschool, fitnesscentrum, wellness-centrum, sauna/hammam, sport- hal, sportzaal, tennishal, squashhal, zwembad overdekt, kunstijsbaan. manege	50	50	100	100	100	75
Sport buiten: zwembad open- lucht, sportveld, stadion, jachthaven, golfoefencentrum, golfbaan	25	25	50	100	25	100
Indoorspeeltuin, dierenpark, attractie- en pretpark	50	50	10	100	10	100
Volkstuin	30	50	100	100	90	85
Overnachtingsmogelijkheden: camping, Bungalowpark, bed & breakfast en hotel	30	40	90	70	100	40
Café/bar/cafetaria, restaurant, discotheek	30	40	90	75	100	45
Evenementenhal/ congresgebouw	Afhankelijk van de situatie nader te bepalen.					
Sociaal medisch: huisartsen- praktijk, apotheek, fysiothera- piepraktijk, consultatiebureau (ook voor ouderen), tand- artsenpraktijk, gezondheids- centrum	100	75	10	10	10	10
Ziekenhuis patiënten/bezoekers	60	100	60	60	60	60
Ziekenhuis personeel	75	100	40	40	40	40
Crematorium/Begraafplaats	Afhankelijk van de situatie nader te bepalen.					
Penitentiare inrichting	Afhankelijk van de situatie nader te bepalen.					
Religiegebouw	Afhankelijk van de situatie nader te bepalen.					
Verpleeg- en verzorgingstehuis, hospice	50	50	100	100	100	100
Kinderdagverblijf (crèche)	100	100	0	0	0	0

Functie	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Dagonderwijs: basisonderwijs, middelbare school, ROC, Hogeschool, Universiteit	100	100	0	0	0	0
Avondonderwijs	0	0	100	0	0	0

BIJLAGE 3: CORRECTIEFACTOR PARKEERPLAATSEN 'WONEN'

Omdat parkeerplaatsen bij woningen in de praktijk niet altijd worden benut om een auto te parkeren, wordt voor de functies gerelateerd aan 'wonen' in de parkeerbalansberekening een correctiefactor toegepast.

Dit betekent dat je er feitelijk ruimte is voor een bepaald aantal voertuigen (theoretisch aantal), maar dat uit de praktijk (evidence-based) blijkt dat in het dagelijkse gebruik er minder voertuigen staan dat theoretisch mogelijk. Een duidelijk voorbeeld zijn garages. In de meeste garages wordt niet dagelijks een auto gestald. Om deze reden wordt er bij de bepaling van de parkeerbalans bij wonen niet gerekend met het theoretisch aantal parkeermogelijkheden, maar het berekeningsaantal.

Deze berekeningsaantallen wordt in deze bijlage toegelicht.

Tabel 3: Correctiefactor parkeren bij woningen

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal	Berekeningsaantal
Enkele oprit zonder garage	1	0,8
Lange oprit zonder garage	2	1,0
Dubbele oprit zonder garage	2	1,7
Garage zonder oprit (bij woning)	1	0,4
Garagebox (niet bij woning)	1	0,5
Garage met enkele oprit	2	1,0
Garage met lange oprit	3	1,3
Garage met dubbele oprit	3	1,8

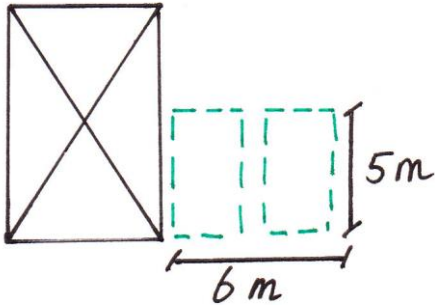
Een carport wordt (mits aan twee kanten open) gezien als een oprit. Indien drie zijden dicht zijn, wordt deze meegerekend als garage.

Om meegerekend te worden als parkeervoorziening dient aan minimale afmetingen voldaan te worden. Deze minimale afmetingen worden hierna verder uitgewerkt.

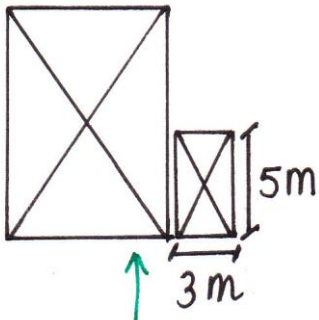
Enkele oprit zonder garage	
Theoretisch aantal	1 pp.
Berekeningsaantal	0,8 pp.
Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur voorzijde <u>en</u> • geen achterom 	Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur zijkant <u>of</u> • achterom

Lange oprit zonder garage	
Theoretisch aantal	2 pp.
Berekeningsaantal	1,0 pp.
Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur voorzijde <u>en</u> • geen achterom 	Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur zijkant <u>of</u> • achterom

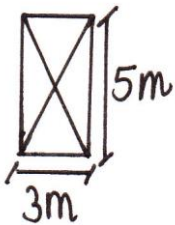
Dubbele oprit zonder garage	
Theoretisch aantal	2 pp.
Berekeningsaantal	1,7 pp.

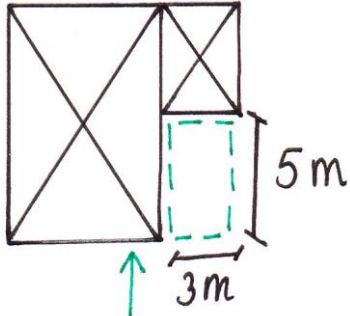
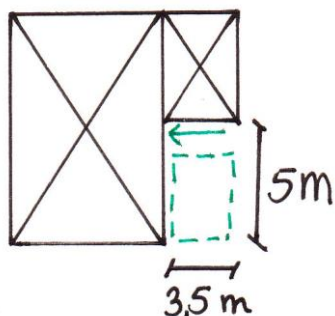

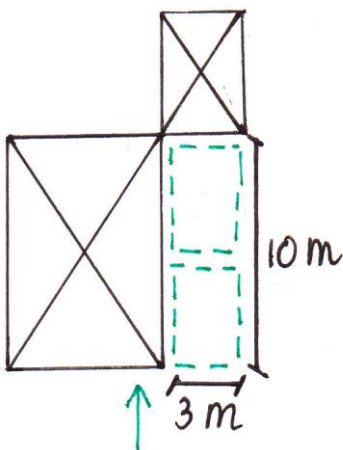
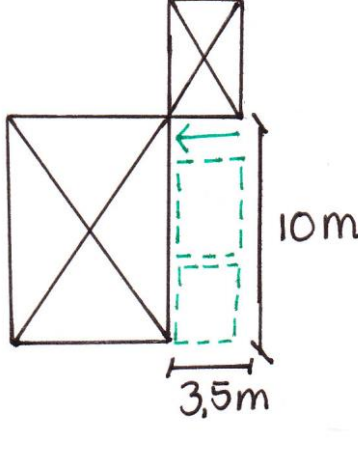
Garage zonder oprit (bij woning)	
Theoretisch aantal	1 pp.
Berekeningsaantal	0,4 pp.

Garagebox (niet bij woning)	
Theoretisch aantal	1 pp.
Berekeningsaantal	0,5 pp.

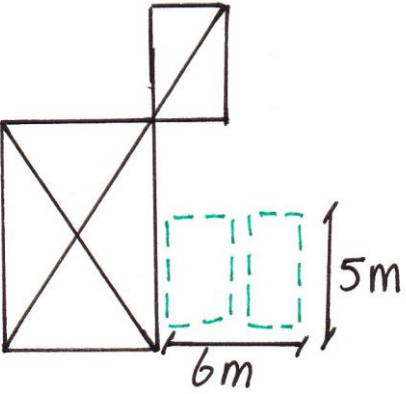

Enkele oprit met garage	
Theoretisch aantal	2 pp.
Berekeningsaantal	1,0 pp.
Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur voorzijde <u>en</u> • geen achterom 	Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur zijkant <u>of</u> • achterom
	

Lange oprit met garage	
Theoretisch aantal	3 pp.
Berekeningsaantal	1,3 pp.
Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur voorzijde <u>en</u> • geen achterom 	Maatvoering in geval van: <ul style="list-style-type: none"> • voordeur zijkant <u>of</u> • achterom
	

Dubbele oprit met garage	
Theoretisch aantal	3 pp.
Berekeningsaantal	1,8 pp.

The diagram illustrates a double driveway layout. It features a large square on the left with a diagonal cross, representing a garage. A smaller square is attached to the top of the right side of this large square. To the right of the large square is a dashed rectangle with a width of 6m and a height of 5m, representing the driveway. The dimensions are indicated by arrows and handwritten text.

BIJLAGE 4: MAATVOERING PARKEERPLAATSEN

Parkeervoorzieningen zijn in beginsel opgebouwd uit twee elementen, namelijk:

1. parkeerplaats;
2. parkeerweg.

De dimensionering wordt bepaald door de eisen waaraan deze elementen afzonderlijk moeten voldoen en door de onderlinge samenhang tussen beide.

Voor de maatvoering van de parkeerplaatsen wordt waar mogelijk aangehaakt op de voorkeursrichtlijnen van het CROW. Deze maten worden bij het bepalen van de parkeerbalans als minimale maten aangevoerd.

Tabel 3: maatvoering van parkeervoorziening voor autoverkeer

	Breedte parkeervak	Lengte	Breedte parkeerweg
Langsparkeren	2,00 meter	6,0 meter	3,0 meter
Haaks parkeren (90°)	2,50 meter	5,0 meter	6,0 meter
Gestoken parkeren (60°)	2,50 meter	5,15 meter	4,0 meter
Gestoken parkeren (45°)	2,50 meter	4,85 meter	4,0 meter
Gestoken parkeren (30°)	2,50 meter	4,20 meter	4,0 meter

Indien er een parkeervak aan een wand gelegen is dient het parkeervak ten minste 0,15 meter breder te zijn dan opgenomen in tabel 3. Indien een parkeervak gelegen is tussen twee wanden bedraagt dit 0,35 meter.

De breedte van de parkeerweg is de breedte zoals deze vanuit verkeerskundig oogpunt minimaal gewenst is. Het kan zijn dat er vanuit andere overwegingen (bv. veiligheid) in een individueel geval een bredere parkeerweg wordt verlangd.

Bij haaksparkeren moet er voor gewaakt worden dat er niet ook op de parkeerweg geparkeerd wordt. Dit bemoeilijkt het uitrijden van de haaksparkerplaatsen. Dit probleem kan voorkomen worden door het parkeren aan beide zijden van de parkeerweg te faciliteren. Maak dus een parkeerweg met aan beide zijden parkeerplaatsen.

Randvoorwaarden bij de situering van de parkeerplaatsen zijn:

1. dat deze niet zonder toestemming van de wegbeheerder rechtstreeks mogen aansluiten op de openbare weg;
2. dat in geval van een parkeergarage, er een rechtstand van minimaal 5 meter aanwezig is, voordat er aangesloten wordt op de openbare weg.

BIJLAGE 5: VOORBEELDEN BEREKENINGEN

Stappenplan

1. Vergaren en controleren van gegevens
2. Bepalen van de juiste normen
  - b. Locatie in Best
  - c. Functie bepalen
3. Berekening van de parkeereis
  - a. Aantal benodigde parkeerplaatsen per functie
  - b. Mogelijkheden dubbelgebruik
  - c. Vrijstelling van parkeereis (in geval < 1,5 pp)
  - d. Afronden
4. Controle parkeerbalans
5. Conclusie parkeerbalans

De in deze bijlage genoemde twee voorbeelden worden fictieve situaties beschreven.

Voorbeeld parkeereis

Een ontwikkelaar heeft de wens om aan de Oirschotseweg het volgende te realiseren: 10 appartementen van 75 m², 250 m² bvo detailhandel en 750 m² bvo kantoorruimte. Bij de kantoorruimte komt geen zogenaamde 'balie'. Het terrein is niet eerder bebouwd geweest. De ontwikkelaar wil weten hoeveel parkeerplaatsen hij moet realiseren om aan de parkeereis te voldoen.

Stap 1: Vergaren en controleren van gegevens

Wonen: 10 appartementen van 75 m²

Detailhandel: 250 m² bvo

Kantoren: 750 m² bvo

Stap 2: Bepalen van de juiste normen

De Oirschotseweg is gelegen in het gebied 'schil/overloopgebied' of 'rest bebouwde kom'. Het betreffende perceel is gelegen in het gebied 'rest bebouwde kom'. De normen voor de bijbehorende functies zijn:

Wonen: 1,4 pp/woning

Detailhandel, wijk- en buurtcentrum: 2,7 pp/100 m² bvo

Kantoren: 1,8 pp/100 m² bvo

Stap 3: Berekening van de parkeereis

3a. Aantal benodigde parkeerplaatsen per functie

Wonen: 10 woningen x 1,4 pp/won = 14 pp

Detailhandel: (250 m² bvo/100) x 2,7 = 6,75 pp

Kantoren: (750 m² bvo/100) x 1,8 = 13,5 pp

Totaal: 34,25 pp.

3b. Mogelijkheden dubbelgebruik

Er zijn binnen het plan drie verschillende functies. Dit biedt de mogelijkheid om te kijken of het middels dubbelgebruik minder parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden.

Aanwezigheidspercentages

Functie	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Wonen bewoners	50	50	90	60	80	70
Wonen bezoekers	10	20	80	60	100	70
Detailhandel	30	60	20	100	0	10
Kantoren	100	100	5	0	0	0

Parkeereis per moment

Functie	Totaal	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Wonen bewoners	11	5,5	5,5	9,9	6,6	8,8	7,7
Wonen bezoekers	3	0,3	0,6	2,4	1,8	3	2,1
Detailhandel	6,75	2,03	4,05	1,35	6,75	0	0,68
Kantoren	13,5	13,5	13,5	0,68	0	0	0
<i>Totaal</i>	<i>34,25</i>	<i>21,33</i>	<i>23,65</i>	<i>14,33</i>	<i>15,15</i>	<i>11,8</i>	<i>10,48</i>

Het piekmoment is de 'werkdag middag'. Indien er alle parkeerplaatsen voor alle gebruikers vrij toegankelijk zijn is de parkeereis 23,65 = 24 parkeerplaatsen.

Bij wonen worden vaak de parkeerplaatsen vaak (gedeeltelijk) vast toebedeeld. Dit kan niet voor het bezoekersdeel. De parkeereis bij deze maximale vaste toedeling is al volgt:

Aanwezigheidspercentages bij maximale vaste toedeling

Functie	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Wonen vast 1,1	100	100	100	100	100	100
Wonen bezoekers 0,3	10	20	80	60	100	70
Detailhandel	30	60	20	100	0	10
Kantoren	100	100	5	0	0	0

Parkeereis per moment bij maximale vaste toedeling wonen

Functie	Totaal	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag Middag
Wonen bewoners	11	11	11	11	11	11	11
Wonen bezoekers	3	0,3	0,6	2,4	1,8	3	2,1
Detailhandel	6,75	2,03	4,05	1,35	6,75	0	0,68
Kantoren	13,5	13,5	13,5	0,68	0	0	0
Totaal	34,25	26,83	29,15	15,43	19,55	14	13,78

Het piekmoment is de 'werkdag middag'. De parkeereis 29,15 = 29 parkeerplaatsen.

3c. Vrijstelling van parkeereis

Indien de parkeereis lager uitvalt dan 1,5 parkeerplaatsen wordt er vrijstelling verleend van de parkeereis. In dit voorbeeld is dat niet het geval.

3d. Afronding

De parkeereis voor de situatie zonder vaste toedeling is 23,65 = 24 parkeerplaatsen.

Voorbeeld parkeerbalans

Op een perceel aan De Maas is een loods gevestigd van 1.250 m² bvo. Op het perceel zijn twee parkeerplaatsen aanwezig. Het gebouw wordt verbouwd naar een laboratorium van 1.500 m² met ondergeschikte kantooruimte.

Stap 1: Vergaren en controleren van gegevens

Oude situatie: loods: 1.250 m² bvo

Nieuw situatie: laboratorium: 1.500 m² bvo

Stap 2: Bepalen van de juiste normen

De Maas is gelegen in het gebied 'rest bebouwde kom'. De normen voor de bijbehorende functies zijn:

Loods = arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid: 0,8 pp/100 m² bvo

Laboratorium = arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid: 2,1 pp/100 m² bvo. De kantooruimte hoort bij het laboratorium, waardoor ook voor de kantooruimte de parkeernorm van arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijvigheid geldt.

Stap 3: Berekening van de parkeereis

3a. Aantal pp per functie

Oude situatie: $(1.250 \text{ m}^2 \text{ bvo}/100) \times 0,8 = 10 \text{ pp}$

Nieuwe situatie: $(1.500 \text{ m}^2 \text{ bvo}/100) \times 2,1 = 31,5 \text{ pp}$

In de oude situatie bedraagt de parkeerdruk op de openbare ruimte vanuit theoretisch oogpunt $10 - 2 = 8 \text{ pp}$.

Dit betekent dat de parkeereis voor de nieuwe situatie: $31,5 - 8 = 23,5 \text{ pp}$ betreft.

3b. Mogelijkheden dubbelgebruik

Er zijn binnen het plan één functie. Dit biedt geen mogelijkheid om te kijken of het middels dubbelgebruik minder parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden.

3c. Vrijstelling van de parkeereis

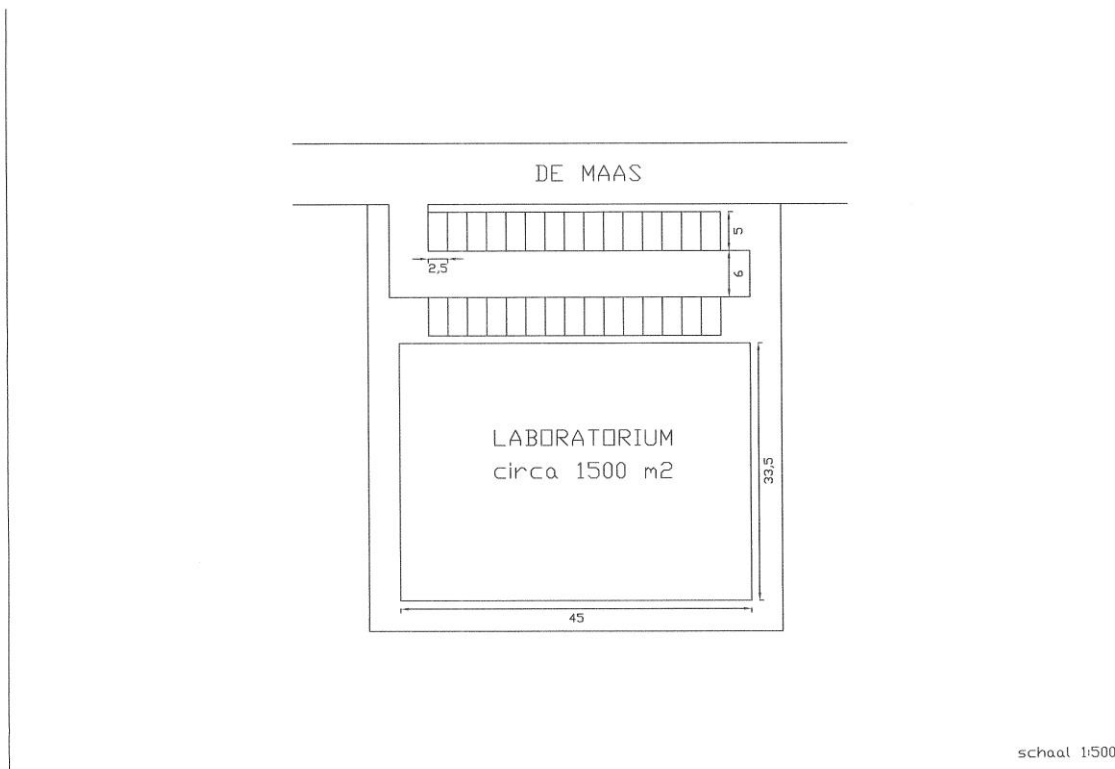
Indien de parkeereis lager uitvalt dan 1,5 parkeerplaatsen wordt er vrijstelling verleend van de parkeereis. In dit voorbeeld is dat niet het geval.

3d. Afronding

De parkeereis is $23,5 = 24$ parkeerplaatsen, waarvan ten minste 5% (1 pp.) van de parkeerplaatsen toegankelijk moet zijn voor bezoekers, dus openbaar toegankelijk moeten zijn.

Stap 4. Controle parkeerbalans

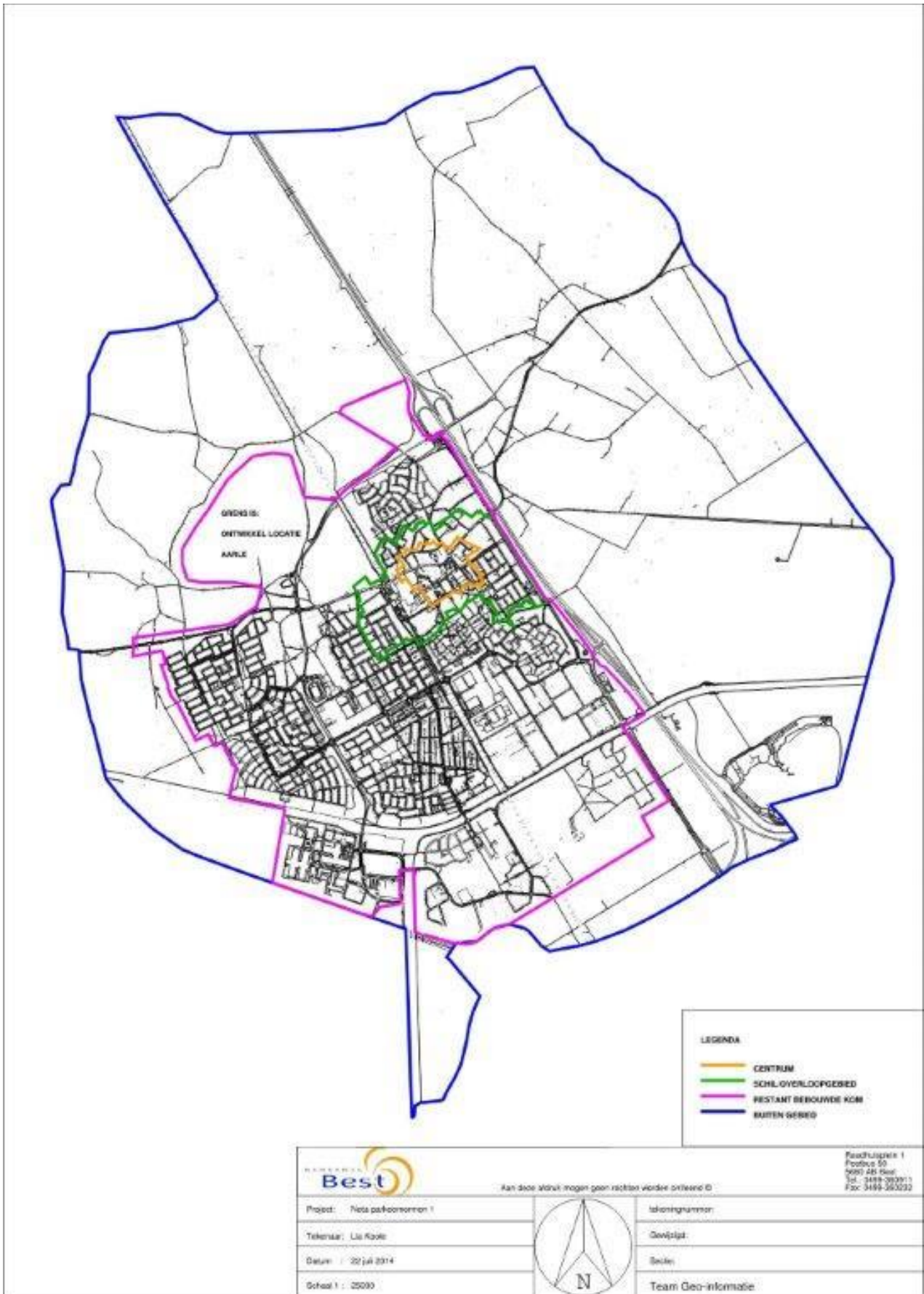
Onderstaand ontwerp biedt de basis voor de controle van de parkeerbalans. In totaal worden er 30 parkeerplaatsen geteld. Deze parkeerplaatsen voldoen allemaal aan de maatvoeringseisen. Het zijn namelijk haaksparkeerplaatsen met een maatvoering van 2,5 m x 5,0 meter. Ook zijn alle parkeerplaatsen afzonderlijk toegankelijk via een toegangsweg die voldoet aan de eisen (6 meter breed bij haaksparkeren).

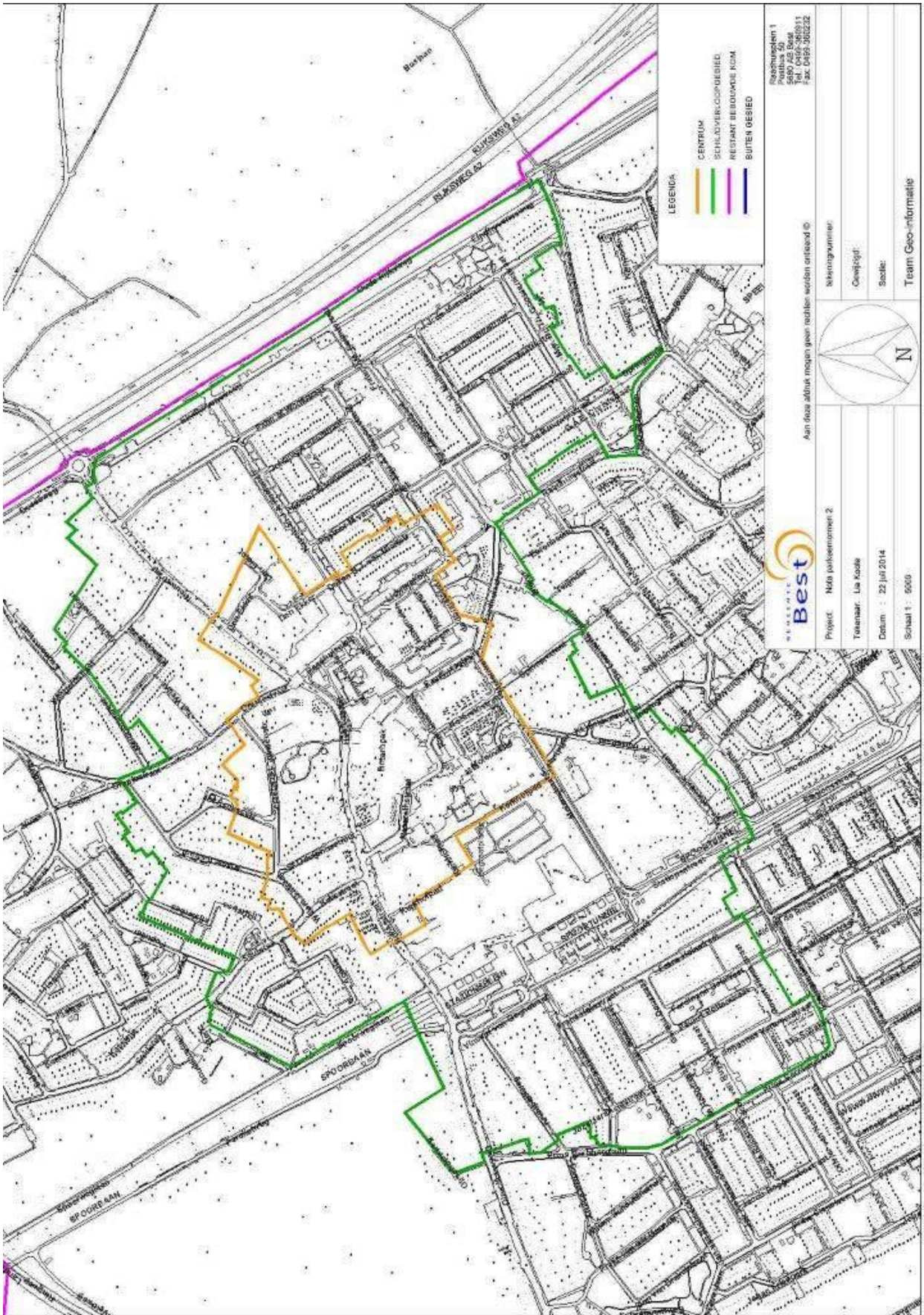
Stap 5. Conclusie parkeerbalans

De parkeerbalans voor dit plan voldoet.

BIJLAGE 6: GRENZEN GEBIEDEN

LEGENDA

- CENTRUM
- SENKTOEGEBIED
- RESTANT BEHOORPDE KOM
- BUITEN GESIED

Rechtsgebied 1
Postbus 50
3420 AA Utrecht
T: 0431 6380911
F: 0431 638222

Aan deze afdruc mogen geen rechten worden ontleend ©

Project: N&S politiekomen 2	Wijknummer:
Tekenaar: Lia Kool	Omschrijving:
Datum: 22 juli 2014	Schaal:
Schaal 1: 5000	Team Geo-informatie